

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΣΤΟΝ ΑΧΕΛΩΟ, ΤΟΝ ΑΡΑΧΘΟ ΚΑΙ ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ

Ένα ενδιαφέρον οδοιπορικό, που είναι σε εξέλιξη, στις παραποτάμιες περιοχές του Αχελώου και του Άραχθου, που για περισσότερο από δύο δεκαετίες, με αποφάσεις όλων των κυβερνήσεων κινδυνεύουν να καταστραφούν στο όνομα της πράσινης ανάπτυξης πραγματοποίησε φέτος το καλοκαίρι η Εναλλακτική Δράση. Συγκεκριμένα:

Οδοιπορικό στον Αχελώο

Με εκδηλώσεις και συζητήσεις σε πλατείες των κοντινών στον Αχελώο χωριών, Νεοχώρι, Μεσόπυργος, Θεοδώριανα και Μεσοχώρα και με μία διεθνιστική ακτιβιστική δράση στο φράγμα της Μεσοχώρας ολοκληρώθηκε με επιτυχία το τετραήμερο οδοιπορικό (5-8 Αυγούστου) που οργάνωσε το Δίκτυο «Μεσοχώρα- Αχελώος SOS» με τη στήριξη και άλλων συλλογικοτήτων της περιοχής. Το οδοιπορικό ήταν ενταγμένο στις πολύμορφες αγωνιστικές κινητοποιήσεις που πραγματοποιούνται εδώ και πολλά χρόνια εναντίον της εκτροπής του Αχελώου καθώς και εναντίον του φαραωνικού φράγματος που κατασκευάστηκε στη Μεσοχώρα και που παραμένει, με αποφάσεις όλων των κυβερνήσεων, παρά το γεγονός ότι **το Συμβούλιο της Επικρατείας με επτά!!! αποφάσεις του** έχει ταχθεί εναντίον της κατασκευής του (η τελευταία απόφαση ήταν το 2020).

Πρόκειται για ένα γιγαντιαίο τσιμεντένιο φράγμα, ύψους 150 μέτρων που επιφέρει τεράστια καταστροφή στην οικονομία, την καθημερινή ζωή και τα ιστορικά μνημεία της περιοχής, ενώ προκαλεί ανυπολόγιστη ζημιά σε ένα από τα μεγαλύτερα φυσικά οικοσυστήματα της χώρας μας και μάλιστα σε μια περίοδο που η κλιματική αλλαγή έχει αρχίσει να γίνεται πραγματικός εφιάλτης (τεράστιες σε έκταση πυρκαγιές έχουν αποτεφρώσει και συνεχίζουν να καταστρέφουν εκατομμύρια στρέμματα δασών και ολόκληρες οικιστικές περιοχές και στη χώρα μας και σε άλλες χώρες). Δικαιολογημένα, λοιπόν το αίτημα για την κατεδάφιση του φράγματος, της Μεσοχώρας παίρνει πλέον πανελλήνιες και διεθνείς διαστάσεις, ενώ ήταν και στο επίκεντρο του προαναφερόμενου οδοιπορικού.

Η Εναλλακτική Δράση, που άλλες δύο φορές στο παρελθόν μέλη της έχουν συμμετάσχει σε κινητοποιήσεις εναντίον της εκτροπής του Αχελώου και του φράγματος της Μεσοχώρας συμμετείχε και στο οδοιπορικό αυτό. Κατά τη

δική μας άποψη και με δεδομένο ότι όλα τα κόμματα είναι υπέρ της διατήρησης του φράγματος και, ουσιαστικά, υπέρ της εκτροπής του Αχελώου, ο αγώνας αυτός για να έχει επιτυχία χρειάζεται οι κάτοικοι της περιοχής να συντονιστούν μέσα από τις συλλογικότητες, αλλά και σαν άτομα, και να διαχειριστούν οι ίδιοι/ες όλο το οικοσύστημα του Αχελώου σε όφελος του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και της τοπικής οικονομίας. Χαρακτηριστικά ο Μάκης Σταύρου, στην τοποθέτησή του στην ανοιχτή εκδήλωση στην πλατεία του πανέμορφου χωριού Θεοδώριανα επεσήμανε ανάμεσα στα άλλα: «Είναι ανάγκη ο αγώνας αυτός να μην έχει αποκλειστικά αμυντικό χαρακτήρα διεκδικώντας μόνο την απόρριψη κάθε σχεδίου εκτροπής του ποταμού και την κατεδάφιση του φράγματος, κάτι που το θεωρούμε απόλυτα σωστό. Χρειάζεται επί πλέον να αρχίσει η οργάνωση και ο συντονισμός των συλλογικοτήτων, των φορέων και των κατοίκων της περιοχής, ώστε να διαμορφώσουν ένα επιστημονικά τεκμηριωμένο σχέδιο για τη διαχείριση της περιοχής και να διεκδικήσουν αγωνιστικά μαζί με αλληλέγγυες συλλογικότητες την εφαρμογή του. Το σχέδιο, κατά την άποψή μας, θα πρέπει να στηρίζεται σε πέντε άξονες:

- α) Η προστασία των φυσικών οικοσυστημάτων και των φυσικών πόρων
- β) Η αξιοποίηση της τοπικής ιστορίας, των ιστορικών μνημείων και του πολιτισμού.
- γ) Η τόνωση της τοπικής παραγωγής, ιδιαίτερα του πρωτογενή τομέα
- δ) Η στήριξη στην επιστήμη και την σύγχρονη τεχνολογία και
- ε). Η συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στη λήψη των αποφάσεων.

Για την εκπόνηση ενός τέτοιου σχεδίου θα μπορούσε να προγραμματιστεί σε διάστημα περίπου έξι μηνών μια πρώτη συνάντηση φορέων της περιοχής με συμμετοχή, πιθανόν, και αλληλέγγυων συλλογικοτήτων από άλλες περιοχές».

Στο σημείο αυτό θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που η Εναλλακτική Δράση έδωσε το παρόν σε κινητοποίηση εναντίον της εκτροπής του Αχελώου και του φράγματος της Μεσοχώρας. Όπως προαναφέρθηκε και στο παρελθόν έχουμε πάρει πρωτοβουλίες κατά της εκτροπής του Αχελώου και έχουμε συμμετάσχει σε αγώνες εναντίον του φράγματος. Επίσης έχουμε πάρει μέρος στον αγώνα εναντίον του φράγματος στον Άραχθο (Άγιο Νικόλαο) και στις κινητοποιήσεις που έγιναν στη Ροδαυγή και την Άρτα, ένας αγώνας που ήταν νικηφόρος, αφού αναγκάστηκε η εταιρεία, που επεδίωκε να αναλάβει την κατασκευή του φράγματος, η Μηχανική ΑΕ (του Πρ. Εμφιετζόγλου) να αποχωρήσει. Εκτός από τους αγώνες αυτούς έχουμε πήραμε πρωτοβουλία και σε συνεργασία με συλλογικότητες και δήμους οργανώσαμε για πέντε μήνες πολύμορφες

εκδηλώσεις στην περιοχή του Πωγωνίου (Ιωαννίνων) για την προστασία του ποταμού Καλαμά.

Οδοιπορικό στον Άραχθο και τα Τζουμέρκα

Μετά από την ολοκλήρωση του οδοιπορικού στον Αχελώο πραγματοποιήσαμε συναντήσεις με συλλογικότητες και σε χωριά των Τζουμέρκων, με πολλές από τις οποίες συμμετείχαμε στον επιτυχημένο αγώνα που προαναφέρθηκε, για το σταμάτημα του φράγματος στον Άραχθο (Άγιο Νικόλαο). Οι συναντήσεις που θα συνεχιστούν και την επόμενη εβδομάδα αφορούν πρωτίστως θέματα προστασίας και διαχείρισης φυσικών οικοσυστημάτων και ιστορικών μνημείων, ενώ συμμετέχουμε και σε αντίστοιχες εκδηλώσεις.

Μέχρι τώρα έχουν πραγματοποιηθεί οι ακόλουθες συναντήσεις στα χωριά Βουργαρέλι, Κυψέλη, Παλαιοκάτουνο, Μεσούντα, Πλάκα, Άγναντα και Καταρράκτη.

-Με την Ιστορική και Λαογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων (ΙΛΕΤ) και την πολιτιστική συλλογικότητα «Κύτταρο Τέχνης» συζητήσαμε το θέμα της αναζήτησης και αξιοποίησης μυθολογικών και ιστορικών στοιχείων στοιχείων της περιόδου της φυλής των Αθαμάνων, όπως και θέματα ιστορικών μνημείων και λαογραφικής παράδοσης των Τζουμέρκων. Για το θέμα αυτό έγινε και ανοιχτή συζήτηση σε εκδήλωση για τη μουσική παράδοση των Τζουμέρκων που πραγματοποιήθηκε στην πλατεία του χωριού Βουργαρέλι.

Επίσης οι δύο συλλογικότητες φάνηκαν θετικές στην ιδέα της διαχείρισης από την τοπική κοινωνία σε συνεργασία με την επιστημονική κοινότητα ενός πολύ σημαντικού βυζαντινού μνημείου, της περιοχής, της Κόκκινης Εκκλησίας.

-Σε συνάντηση στο κέντρο ενημέρωσης του «Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Κοιλιάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων» έγινε συζήτηση για τα προβλήματα των δύο μεγάλων ποταμών Αχελώου και Αράχθου. Επίσης συζητήθηκαν και άλλα θέματα, ενώ με αφορμή τις πυρκαγιές που εκείνες τις ημέρες ήταν σε μεγάλη ένταση, συζητήθηκε το θέμα της έλλειψης απαραίτητου προσωπικού από το φορέα διαχείρισης για την επαρκή κάλυψη των αναγκών προστασίας του Εθνικού Πάρκου.

Τέλος, ενδιαφέρουσες συζητήσεις είχαμε με εκπροσώπους της κοινότητας Παλαιοκάτουνο Τζουμέρκων σχετικά με τον αρχαιολογικό χώρο της Τσοούκας καθώς και με μέλη των αδελφοτήτων στα χωριά Άγναντα και Καταρράκτης σχετικά με τις διαθέσιμες καταγεγραμμένες μαρτυρίες και ιστορικά ή μυθολογικά στοιχεία που αφορούν τη φυλή των Αθαμάνων.

Την επόμενη εβδομάδα έχουν προγραμματιστεί συναντήσεις με συλλογικότητες στα χωριά Ροδουγή και Σκούπα, που είχαν πάρει μέρος πολύ

δυναμικά στον αγώνα εναντίον του φράγματος στον Άραχθο, όπως και με συλλογικότητες στα Πράμαντα και τους Καλαρρύτες.

Αναλυτική ενημέρωση για τα οδοιπορικά τόσο στον Αχελώο, όσο και στον Άραχθο και τα Τζουμέρκα θα γίνει στην επικείμενη συνέλευση της Εναλλακτικής Δράσης .

Μάκης Σταύρου